

การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1*
SAFE SCHOOL MANAGEMENT IN THE DIGITAL AGE OF SCHOOL ADMINISTRATORS
WITHIN THE CHOHAE-NAJAK NETWORK GROUP UNDER THE PHRAE PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

นายอัฉริยะ วงศ์ศิริ

Autchariya Wongsiri

จันทฉาย ยมสูงเนิน

Junchai Yomsungnuan

ภูวนาท มุลเขียน

Phuwanat. Munkhian

สิรินธรนิชา ดีทุ่ง

Sirinnicha deethung

คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, ประเทศไทย

Faculty of Social Sciences and Liberal Arts North-Chiang Mai University, Thailand

E-mail: Atchariya1403@hotmail.com

โทรศัพท์ 087-3586528

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 รูปแบบการวิจัยผสมวิธี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้นจำนวน 95 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอโดยวิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา หลักสูตรปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ควรมีการสำรวจและประเมินความเสี่ยงของอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้งานภายในโรงเรียนอย่างเป็น

* Received 10 February 2026; Revised 17 March 2026; Accepted 25 March 2026

ระบบ ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยที่ทันสมัย และบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือเหตุฉุกเฉิน ด้านการให้บริการความปลอดภัย ควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการให้บริการความปลอดภัย รวมทั้งใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันด้านความปลอดภัย ระบบ RFID หรือ QR Code ในการตรวจสอบการขึ้น-ลงรถของนักเรียน และพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ด้านอาคารสถานที่ ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสุขภาพ จัดให้มีห้องพยาบาลที่มีความพร้อมทั้งสถานที่ อุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่ประจำ พร้อมทั้งนำระบบ Telehealth มาใช้ในการให้คำปรึกษาและประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา-หลักสูตรปลอดภัย ควรพัฒนาหลักสูตรให้เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้สื่อและแพลตฟอร์มดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับสถานการณ์และความเสี่ยงในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

คำสำคัญ: การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัย, ยุคดิจิทัล, กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร

Abstract

This research aimed to 1) Safe School Management in the Digital Age of School Administrators within the Chohae-Najak Network Group Under the Phrae Primary Educational Service Area Office 1., and 2) study the guidelines for developing the administration of safe schools in the digital age among school administrators in the Chohae-Najak network of the Phrae Primary Educational Service Area Office 1. The research employed a mixed-methods approach. The population consisted of 95 school administrators and teachers, along with 5 purposively selected experts for interviews. The research instruments included questionnaires with a reliability coefficient of 0.95 and interview guides. Data were analyzed using mean (μ), standard deviation (σ), content analysis, and presented descriptively.

The research findings revealed that 1) Safe School Management in the Digital Age of School Administrators within the Chohae-Najak Network Group Under the Phrae Primary Educational Service Area Office 1. was generally at a high level, including aspects of school buildings and facilities, safe environmental management, safe curriculum and teaching methods, and safety services. 2) The guidelines for developing Safe School Management in the Digital Age of School Administrators within the Chohae-Najak Network Group Under the Phrae Primary Educational Service Area Office 1, found that, regarding environmental safety management, a systematic survey and risk assessment of school buildings and usable areas should be conducted, modern alarm systems should be installed, and technology should be integrated to prepare for emergencies. Regarding safety services, clear policies and guidelines for safety services should be established, along with the use of technology such as safety applications, RFID systems, or QR codes to monitor student boarding and alighting from vehicles, and continuous improvement of service quality. For school buildings, infrastructure for information technology and health should be developed, including a well-equipped infirmary with proper facilities, equipment, and staff, and the use of telehealth systems for consultation and coordination with public health agencies. Finally, regarding safety education and curriculum management, the curriculum should be

developed as participatory learning using digital media and platforms, linking to current situations and risks so that students can apply the knowledge in their daily lives.

Keywords: Safe School Administration, Digital Era, Chohae-Najak Network Group

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน ส่งผลให้สังคมโลกก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะด้านการศึกษา ในระดับมหภาค ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างชัดเจน ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ตลอดจนพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) ซึ่งกำหนดมาตรการในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา จากบริบทดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องปรับระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อมาตรการด้านความปลอดภัยทั้งทางกายภาพและดิจิทัล ควบคู่กับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chongcharoen (2024) ที่พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับรูปแบบการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560) ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นพลวัตสำคัญที่ก่อให้เกิดความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเป็นผลมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) รวมถึงแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัย การเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อประชาชนและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความปลอดภัยของผู้เรียน ตามนโยบาย “Quick Win 7 วาระเร่งด่วน” ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อาทิ การคุกคามทางเพศ การกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ตลอดจนภัยจากโรคอุบัติใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพชีวิตของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

สถานศึกษาในฐานะสถาบันการเรียนรู้ มีบทบาทสำคัญในการสร้างสมรรถนะให้กับผู้เรียนเพื่อเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทฤษฎีระบบ ชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาคือ ระบบที่ต้องมีการจัดการองค์ประกอบย่อยอย่างสัมพันธ์และสมดุล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารงาน หากขาดมาตรการด้านความปลอดภัยอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านข้อมูลและสวัสดิภาพของผู้เรียน งานวิจัยของ UNESCO (2021) ระบุว่าสถานศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการความปลอดภัยทั้งทางกายภาพและไซเบอร์อย่างรอบด้าน จะช่วยส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครองและชุมชน การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการจัดการสถานศึกษาปลอดภัย

นโยบายของส่วนราชการ หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ต่างก็มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีที่สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดและในกำกับ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือเยียวยา และแก้ไขปัญหาให้มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปราบปราม และปรามปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปว่านักเรียน นักศึกษา จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้แนวทางการปฏิบัติสอดคล้อง และเป็นระบบ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ให้ส่วนราชการ หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา นำไปปรับใช้ในการสร้างความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ตามบริบทของการจัดการศึกษา เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา

ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการศึกษา ซึ่งต้องได้รับการคุ้มครองทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และดิจิทัล เพื่อป้องกันผลกระทบจากการคุกคามทางออนไลน์ (Cyberbullying) การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และภัยคุกคามทางไซเบอร์ งานวิจัยของLivingstone & Helsper(2019) พบว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการส่งเสริมทักษะความปลอดภัยดิจิทัล (Digital Safety Skills) จะมีความมั่นใจในการเรียนรู้มากขึ้นและลดปัญหาความเสี่ยงทางออนไลน์ได้อย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกันครูและบุคลากรจำเป็นต้องมีความรู้ด้านการจัดการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย (Digital Literacy for Educators) และปฏิบัติตามมาตรการของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ต้องมีสมรรถนะด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล (Digital Leadership) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2019) ที่ชี้ว่าผู้บริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารจัดการนวัตกรรมดิจิทัล ควบคู่กับการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในปีการศึกษา 2568 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 118 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 8 เครือข่าย ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายการศึกษาช่อแฮ-นาจักร กลุ่มเครือข่ายการศึกษามิ่งเมือง กลุ่มเครือข่ายการศึกษาพญาพล กลุ่มเครือข่ายการศึกษาวานางคอยกลุ่มเครือข่ายการศึกษาเบญจมิตร กลุ่มเครือข่ายการศึกษามเหณี กลุ่มเครือข่ายการศึกษาสองฝั่งสามัคคี กลุ่มเครือข่ายการศึกษาหนองม่วงไข่ โดยมีโรงเรียนขนาดต่าง ๆ คือ ขนาดใหญ่/กลาง จำนวน 22 โรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 96 โรงเรียน จากบริบทและขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันคือมีโรงเรียนขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งกลุ่มเครือข่ายการศึกษาช่อแฮ-นาจักร มีโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน มีผู้บริหารทั้งหมดจำนวน 8 คน มีครูผู้สอนจำนวน 87 คน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาช่อแฮ-นาจักร จากข้อมูลโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของแต่ละโรงเรียน มีปัญหา คือ ด้านอาคารสถานที่ พบว่าโรงเรียนมีอาคารที่ชำรุดเนื่องจากได้ก่อสร้างมาหลายปี เสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักเรียน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย พบว่าในด้านภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่โรงเรียนจะติดกับถนนซึ่งเป็นทางตรงและทางโค้งที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักเรียน ด้านการให้บริการความปลอดภัยพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กยังมีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการเนื่องจาก ขาดแคลนทรัพยากรทุกด้านจึงทำให้พบปัญหาในด้านของการบริการความปลอดภัยและ

ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา หลักสูตรปลอดภัย มีการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบางโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย และพบเจอปัญหาเนื่องจากมีบางโรงเรียนยังไม่มีจัดทำหลักสูตรนี้จึงส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะในการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร มีนโยบายดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยเป็นนโยบายหลักและให้ความสำคัญว่าการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยมีที่มาจากความจำเป็นในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อภัยทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและชุมชน การพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน และการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา อันนำไปสู่ความมั่นคงและคุณภาพของระบบการศึกษาโดยรวม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2566)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารด้านการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 รูปแบบการวิจัยผสม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 87 คน จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 95 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน ครูผู้สอนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

แบบสอบถามการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย 2.ด้านการให้บริการความปลอดภัย 3.ด้านอาคารสถานที่ 4.ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา/หลักสูตรปลอดภัย โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยข้อคำถามที่สร้างแบบสัมภาษณ์ นำมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ค่ามากกว่า 0.50 (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561 อ้างถึงใน (ชั้นแก้ว พรหมคำ, 2564)) ผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.96 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 แล้วจึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาใช้ในการสร้างข้อคำถาม เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน และดำเนินการนัดหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึงผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้พร้อม และอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มประชากรในการให้ข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือไปยัง ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลจัดลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ จากกลุ่มเป้าหมาย
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
3. ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุญาตจัดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกภาพระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน (N = 95)

การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	(μ)	(σ)	แปล ผล
ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย	4.29	0.75	มาก
ด้านการให้บริการความปลอดภัย	4.24	0.81	มาก
ด้านอาคารสถานที่	4.38	0.77	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา-หลักสูตร	4.28	0.84	มาก
ปลอดภัย			
โดยรวม	4.30	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$) และ ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา-หลักสูตรปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการให้บริการความปลอดภัย ($\mu = 4.24$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย มีแนวทางการพัฒนาในการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยที่ปลอดภัยและทันสมัย คือ สำรวจและประเมินความเสี่ยงของอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้งานต่างๆ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ใช้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นฐาน บูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับระบบสัญญาณเตือนภัยอัตโนมัติหรือระบบอัจฉริยะที่เชื่อมโยงการแจ้งเตือนไปยังผู้บริหาร ครูเวร หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผ่านอุปกรณ์ดิจิทัลแบบเรียลไทม์ จัดทำคู่มือการใช้งานและการบำรุงรักษาระบบ พัฒนาความรู้ และทักษะของครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ระบบสัญญาณเตือนภัย มีการประชาสัมพันธ์ และฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ด้านการให้บริการความปลอดภัย มีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล คือ กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันด้านความปลอดภัยในระบบรับ-ส่งนักเรียน คัดเลือกแอปพลิเคชันที่สมกับบริบทของสถานศึกษา ตรวจสอบจำนวนเด็กขึ้น-ลงรถได้อย่างถูกต้อง สแกนรายชื่อนักเรียนผ่านระบบ RFID หรือ QR Code ทุกครั้งที่ขึ้นและลงจากรถและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะการใช้งานแอปพลิเคชันเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีผ่านระบบทางไกลในการทำงาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อม ครอบคลุมและเอื้อต่อการทำงานในรูปแบบดิจิทัลและ ด้านการดูแลสุขภาพนักเรียนจัดให้มีห้องพยาบาลที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่อนามัยประจำห้องพยาบาลเพื่อดูแลนักเรียนที่เจ็บป่วยอย่างใกล้ชิด มีการนำระบบ Telehealth หรือ Telemedicine มาใช้ในการให้คำปรึกษาและประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข จัดเก็บข้อมูลสุขภาพของนักเรียนในรูปแบบดิจิทัล ทำให้การดูแลสุขภาพเป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา-หลักสูตรปลอดภัย มีแนวทางการพัฒนา คือ มีการพัฒนาหลักสูตรสวัสดิศึกษาให้เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงความรู้สู่สังคมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และความเสี่ยงในปัจจุบัน โดยเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การจำลองสถานการณ์ การใช้สื่อดิจิทัล และการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมออนไลน์ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอ อภิปรายผลการวิจัยที่พบ ดังนี้

1. การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการจัดการเรียนการสอน

สอนสวัสดิศึกษา-หลักสูตรปลอดภัย และด้านการให้บริการความปลอดภัย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสณานนท์ (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย ด้านการจัดสวัสดิศึกษาและด้านสุขภาพอนามัยตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กับ ราตรี ศรีกรร (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา และด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายข้อแ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย มีแนวทางพัฒนา คือ สำรวจและประเมินความเสี่ยงของอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้งานต่างๆ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ใช้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นฐาน บูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับระบบสัญญาณเตือนภัยอัตโนมัติหรือระบบอัจฉริยะที่เชื่อมโยงการแจ้งเตือนไปยังผู้บริหาร ครูเวร หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผ่านอุปกรณ์ดิจิทัลแบบเรียลไทม์ จัดทำคู่มือการใช้งานและการบำรุงรักษาระบบ พัฒนาความรู้ และทักษะของครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ระบบสัญญาณเตือนภัย มีการประชาสัมพันธ์ และฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสลิษฐ์ สถานศึกษาควรกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอโดยใช้แบบสำรวจจากเกณฑ์มาตรฐานของอาคารสถานที่ตามทีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานกำหนด มีการรายงานฝ่ายบริหารเพื่อให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่เป็นประจำทุกปีการศึกษา ควรจัดให้มีการแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลอาคารและบริเวณรอบๆโรงเรียนโดยกำชับครูเวรรักษาการณ์เฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติที่จะเกิดขึ้น ควรจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วในการนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลกรณีที่เกิดเหตุวุ่นเหตุร้ายจากอุบัติเหตุ ประสานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือมีการบันทึกข้อมูลสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุเพื่อนำผลมาปรับปรุงและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างให้มีความปลอดภัยกับนักเรียนต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เนตรนภา อัทธฤทธิ์ (2568) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ควรทำประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงในพื้นที่โรงเรียน การตรวจสอบอุปกรณ์และสิ่งปลูกสร้าง สนามเด็กเล่น ถนนว่ามีหลุมมีบ่อ มีทางเดินที่ลื่น มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายกับนักเรียน การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ให้มีความปลอดภัย การฝึกอบรมครูและบุคลากรควรได้รับการฝึกอบรมการป้องกันและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การจัดการอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น การติดตั้งสัญญาณเตือนและอุปกรณ์ความปลอดภัย และการมีอุปกรณ์ช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน การจัดการกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียน

และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณพล เหมขุนทด (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความปลอดภัย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า โดยรวม

อยู่ระดับมาก คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ กำหนดให้โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมถึงสิ่งแวดล้อมโดยรวมในบริเวณโรงเรียน

ด้านการให้บริการความปลอดภัย มีแนวทางพัฒนา คือ กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันด้านความปลอดภัยในระบบรถรับ-ส่งนักเรียน คัดเลือกแอปพลิเคชันที่สมกับบริบทของสถานศึกษา ตรวจสอบจำนวนเด็กขึ้น-ลงรถได้อย่างถูกต้อง สแกนรายชื่อเด็กนักเรียนผ่านระบบ RFID หรือ QR Code ทุกครั้งที่ขึ้นและลงจากรถและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะการใช้งานแอปพลิเคชันเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตาม และพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริพร อนุสรา (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน พบว่าโดยรวมอยู่ระดับมาก คือ โรงเรียนจัดให้ครูอาจารย์ทำหน้าที่ครูเวรรับผิดชอบดูแลความปลอดภัยของนักเรียนทุกวัน ทำประกันชีวิตและคุ้มครองสุขภาพให้แก่เด็กนักเรียนทุกคน กำชับกวดขันให้ครูอาจารย์ดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการให้บริการความปลอดภัย คือ การจัดทำคู่มือการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยกำหนดนโยบายในการจัดทำคู่มือบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยยึดตามคำแนะนำจากผู้ผลิตเป็นหลัก หรือจัดทำคู่มือขึ้น มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ การบันทึกลงชื่อการยืม - คืน วัสดุ อุปกรณ์เพื่อนำผลมาปรับปรุงการดำเนินการ กำหนดนโยบายต่อไป มีการจัดอบรมพนักงานบริการ นักการภารโรงในการบำรุงรักษาสิ่งต่าง ๆ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้น้ำ ใช้ไฟ ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นใต้ พบว่าด้านการให้บริการความปลอดภัย คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดทำคู่มือการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยกำหนดนโยบายในการจัดทำคู่มือบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยยึดตามคำแนะนำจากผู้ผลิตเป็นหลัก จัดทำคู่มือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีการบันทึกลงชื่อการยืม-คืน วัสดุ อุปกรณ์เพื่อนำผลมาปรับปรุงการดำเนินการ กำหนดนโยบายต่อไป มีการจัดอบรมพนักงานบริการ นักการภารโรงในการบำรุงรักษาสิ่งต่าง ๆ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้น้ำ ใช้ไฟ ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางพัฒนา คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีผ่านระบบทางไกลในการทำงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อม ครอบคลุม และเอื้อต่อการทำงานในรูปแบบดิจิทัล และ ด้านการดูแลสุขภาพนักเรียนจัดให้มีห้องพยาบาลที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่อนามัยประจำห้องพยาบาลเพื่อดูแลนักเรียนที่เจ็บป่วยอย่างใกล้ชิด มีการนำระบบ Telehealth หรือ Telemedicine มาใช้ในการให้คำปรึกษาและประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข จัดเก็บข้อมูลสุขภาพของนักเรียนในรูปแบบดิจิทัล ทำให้การดูแลสุขภาพเป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เนตรนภา อัทธฤทธิ์ (2568) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ด้านอาคารสถานที่ คือ ตรวจสอบและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ให้มีความมั่นคงแข็งแรง ตรวจสอบโครงสร้างอาคาร ระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบระบาย

อากาศ ดำเนินการบำรุงรักษา อุปกรณ์และระบบต่างๆอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำแผนการอพยพและการฝึกซ้อม การอพยพเป็นระยะๆให้ความรู้และฝึกทักษะให้กับนักเรียน ครู และ บุคลากรทุกคนในกรณีฉุกเฉิน จัดให้มีการ จัดทำรั้วรอบสถานศึกษา การดูแลเรื่องการเข้าถึงและความปลอดภัยจากภายนอกควบคุมการเข้าถึงของ บุคคลภายนอก มีระบบรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบสถานที่ที่มีความเสี่ยง และ แจ้งเตือนให้ผู้ในพื้นที่ระวาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ควรมี มาตรการป้องกันอุบัติเหตุ มีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยใช้แบบสำรวจจากเกณฑ์ มาตรฐานของอาคารสถานที่ตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการรายงานฝ่ายบริหาร มีการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่เป็นประจำทุกภาคปีการศึกษา จัดให้มีการแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลอาคารและบริเวณ รอบๆ โรงเรียน โดยกำชับครูเวรรักษาการณ์เฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติที่จะเกิดขึ้นมีการให้ความรู้และชี้แจง นักเรียนในการใช้ห้องเรียน ทุกพื้นที่ภายในโรงเรียน ควรมีการเชิญหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารสถานที่และการใช้ไฟฟ้าให้แก่บุคลากร ควรจัดให้มีหน่วย เคลื่อนที่เร็วในการนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลกรณีที่เกิดเหตุอันตรายจากอุบัติเหตุ และยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ราตรี ศรีกรร (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของ สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต พบว่าโดยรวมอยู่ระดับมาก คือ สถานศึกษาจัดให้มีถังขยะ แยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย สถานศึกษามีการตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคาร ตลอดจนอุปกรณ์ที่ติดตั้งในส่วนต่างๆ ของอาคารอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดีศึกษา-หลักสูตรปลอดภัย มีแนวทางพัฒนา คือ มีการพัฒนาหลักสูตรสวัสดี ศึกษาให้เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงความรู้สู่สังคม ที่สอดคล้องกับ สถานการณ์ และความเสี่ยงในปัจจุบัน โดยเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การจำลองสถานการณ์ การใช้สื่อดิจิทัล และการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ออนไลน์ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชีรา ไหวหวั (สุชีรา ไหวหวั , 2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ระดับมาก คือ แจ้งนโยบายให้กับโรงเรียนในสังกัดเห็นถึงความสำคัญ ของการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านสวัสดีศึกษา พร้อมทั้งให้โรงเรียนจัดให้มีการจัดการเรียนการสอน สวัสดีศึกษาไม่ทั่วถึงและยังไม่มีกระบวนการหรือการวิธีการที่จะทำให้ครูหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายด้านการ จัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญและผลเสียที่อาจเกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่น่ากลัว นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชาดา เกตุแก้ว (2566) ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตาม หลักปาปนิกรรม โรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 พบว่า ด้านการปลูกฝัง คือ มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความรุนแรงเร่งด่วน มีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความ ปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการ ศึกษาและผู้ปกครอง มีการสำรวจ ข้อมูลด้านความปลอดภัย สถานศึกษา มีการสร้างจิตสำนึกความตระหนักการรับรู้ และความเข้าใจด้านความ ปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่นและ สังคม มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ ครูบุคลากรและนักเรียน มีการ จัดทำคู่มือ/แนวทางว่าด้วยความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการสรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรมและการจัดกิจกรรม เสริมทักษะที่เป็นเลิศนักเรียน มีการจัดลำดับความรุนแรง เร่งด่วนของความปลอดภัย สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน และยังสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ ราตรี ศรีครัด (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต พบว่าการจัดการสุขภาพและสวัสดิภาพ คือ สถานศึกษามีระบบบริการดูแล สุขภาพกายและสุขภาพจิต มีบริการทาง การแพทย์หรือห้องพยาบาลที่มีบุคลากรดูแลสุขภาพของนักเรียน มีการ ดูแลสุขภาพจิตจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษาช่วยนักเรียนที่มีปัญหาด้านอารมณ์หรือพฤติกรรม สามารถกลับมาสู่สภาวะปกติได้ การให้การดูแลสุขภาพจิตและการสนับสนุนด้านสวัสดิการ การให้คำปรึกษาจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านอารมณ์หรือพฤติกรรม สามารถกลับมาสู่สภาวะปกติได้

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ให้ความสำคัญกับการจัดการความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ โดย เริ่มจากด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้วยการสำรวจและประเมินความเสี่ยงของอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้ งานภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ใช้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นฐาน และบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับ ระบบสัญญาณเตือนภัยอัตโนมัติหรือระบบอัจฉริยะในการปฏิบัติงาน ควบคู่กับด้านการให้บริการความปลอดภัย ซึ่งมี การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันด้านความปลอดภัยในระบบรับ-ส่งนักเรียน โดยคัดเลือกแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถตรวจสอบจำนวนและการขึ้น-ลงรถของ นักเรียนได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีระบบทางไกลในการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อม ครอบคลุม และเอื้อต่อการทำงานในรูปแบบ ดิจิทัล อีกทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและสวัสดิศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตรปลอดภัยให้เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่สังคมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความเสี่ยงในปัจจุบัน

การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

Made with Napkin

ภาพที่ 1 การบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายช่อแฮ-นาจักร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาบูรณาการในการจัดทำระบบฐานข้อมูล

- สุชาดา เกตุแก้ว. (2566). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรม โรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีที่บวรราษฎร์บำรุง)*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
- Chongcharoen, K. (2024). Digital school management: A case study of successful schools for integrating digital technology. *Journal of Educational Research*, 18(2), 45–60.
- Sheninger, E. (2019). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times (2nd ed.)*. Corwin.
- UNESCO. (2021). *Digital transformation of education: Connecting schools, empowering learners*. UNESCO.
- สุชีรา ใจหวัง. (2560). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.